

REFERAT Beskæftigelses- og Socialudvalget 2018-2021 d. 12-11-2019

Mødedato Tirsdag d. 12. november 2019 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelse, stuen, Skulkenborg 1, 5000 Odense C

Indholdsfortegnelse

Hvad skal det koste at bo i botilbud?.....	3
Hvad skal det koste at bo på et anbringelsessted?.....	7
Indberetning af magtanvendelser på voksenområdet 2018.....	11
Beslutning af Opkvalificeringsstrategien.....	15
Godkendelse af ansøgning til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings (STAR's) pulje om idræ.....	17
Godkendelse af indsats til borgere med posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD).....	19
Privatisering af beskæftigelsesindsatser.....	22
Drøftelse af fremtidige udvalgsmaal.....	29
Slutspurt mod landsledigheden - fokuserede og målrettede indsatser for særlige grupper af ledige....	32
Nøgletal på beskæftigelsesområdet.....	37
Udmøntning af Budget 2020.....	38
Trivselsundersøgelsen 2019.....	40
Orientering om vinterberedskab samt kulde- og frostberedskab i forhold til hjemløse.....	41
Aktuelle sager.....	43

Punkt 1: Hvad skal det koste at bo i botilbud?

00.00.00-A00-63-19

Resume

Borgere i midlertidige og længerevarende botilbud bliver opkrævet en egenbetaling for opholdet. Borgeren skal dog fortsat have et vist økonomisk råderum (minimumsrådighedsbeløbet) til personlige fornødenheder, når faste udgifter er betalt. Alle borgere skal som minimum have samme beløb til rådighed uanset deres forskellige indtægter og udgifter. Råderummet har derfor betydning for, hvad den enkelte skal betale for sit ophold i botilbuddet. Kommunen kan kun sikre det ved at regulere opholdstaksten for de borgere, der har lave indtægter og/eller høje udgifter. Borgerne kan aldrig komme til at betale mere end taksten for at bo i botilbuddet.

Det er byrådet, der fastsætter de konkrete rådighedsbeløb for borgere i botilbud.

Ankestyrelsens principafgørelse fra maj 2018 ændrer den hidtidige praksis for, hvordan kommunen skal beregne borgernes egenbetaling for botilbud. Tidligere er beregningen sket med udgangspunkt i den enkeltes indtægtsgrundlag, og de faste udgifter er blevet betalt af deres rådighedsbeløb.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har ændret praksis, så der nu bliver lavet en individuel vurdering af borgernes rimelige udgifter. Der bliver modregnet flere faste udgifter – og de faste udgifter skal ikke længere betales af rådighedsbeløbet. Den nye praksis betyder, at borgere har et større rådighedsbeløb – end det beløb som byrådet tidligere har besluttet. Hvis borgerne skal have samme økonomiske råderum som tidligere, vil det kræve, at byrådet sænker minimumsrådighedsbeløbet.

Med det udgangspunkt præsenteres byrådet for to løsninger for minimumsrådighedsbeløb - løsning a og løsning b.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen anbefaler løsning a, hvor:

- Borgere skal have (stort set) samme rådighedsbeløb som før praksisændringen
- Rådighedsbeløbet for unge sænkes til et niveau, der svarer til ophold i egen bolig – for at undgå fastholdelse i botilbud
- Forvaltningen arbejder målrettet med at motivere unge til at flytte i egen bolig og komme i job eller uddannelse (Housing First)

Forvaltningen præsenterer en løsning b, hvor:

- Borgere skal have (stort set) samme rådighedsbeløb som før praksisændringen
- De unge sidestilles med øvrige borgere som fx kan være kontanthjælpsmodtagere

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen fremlægger nye rådighedsbeløb, der skal erstatte de tidligere. Beløbsniveauerne er inspireret af de øvrige 6-byer og KL-taksten for tøj og lommepenge til anbragte unge over 16 år. De nye rådighedsbeløb har været til høring i henholdsvis Odense Kommunes Handicapråd og Udsatteråd. Ældre- og Handicapudvalget er blevet præsenteret for en tilsvarende sag den 12/11 2019. Der er overensstemmelse mellem de anbefalede satser i Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Effekt

Flere kommer i uddannelse og job

Ophold i botilbud sker som led i en generel målsætning om at bringe borgeren tættere på uddannelse og job.

Flere borgere er sunde og trives

Ved at beslutte, hvad det skal koste at bo i botilbud, er forventningen, at det vil kunne bidrage til, at flere borgere kommer i og fastholdes i egen bolig efter endt ophold på midlertidige og længerevarende botilbud. Herved opnår borgeren et selvstændigt liv, der kan formodes at bidrage til en bedre sundhed og større trivsel.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender løsning a, som vil danne grundlag for, hvad det skal koste at bo i midlertidige og længerevarende botilbud.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget følger ikke forvaltningens anbefaling om at vælge løsning a, men anbefaler løsning b.

Sagsfremstilling

Tidligere praksis om egenbetaling og minimumsrådighedsbeløb i botilbud

Serviceovens § 107 og § 108 beskriver rammerne for borgers ophold i midlertidige og længerevarende botilbud, der bl.a. kan være socialpsykiatriske, rehabiliterende mv. Det er kommunen, der visiterer borgere med nedsat fysiske og/eller psykiske funktionsevner til disse botilbud. Forvaltningen har pt. 30 borgere i botilbud.

Borgerens egenbetaling og minimumsrådighedsbeløb

De nuværende minimumsrådighedsbeløb for borgere i midlertidige og længerevarende botilbud har byrådet besluttet den 10/12 2014. Daværende praksis var, at kommunen fastsatte borgerens rådighedsbeløb ud fra den enkeltes indtægtgrundlag. Derudover skulle borgeren betale sine faste individuelle udgifter ud af deres rådighedsbeløb.

De nuværende minimumsrådighedsbeløb er:

- 3.740 kr. for borgere (som er i arbejde, modtager SU og har et studiejob, er på offentlig forsørgelse med psykiske lidelser som udløser et diagnosetillæg eller som modtager alders- eller førtidspension)
- 3.206 kr. for øvrige borgere (f.eks. SU-modtagere uden studiejob eller kontanthjælpsmodtagere)
- 2.137 kr. for borgere som er blevet sanktioneret på kontanthjælp.

Hvis borgeren fravælger kost, eller der ikke er en madordning i botilbuddet, medregner forvaltningen et beløb til kost. Dette beløb bliver lagt oven i borgerens minimumsrådighedsbeløb eller lommepegebeløb. Hvis botilbuddet ikke har madordning, er minimumsrådighedsbeløbet 1.282 kr. højere. Borgere uden indtægt får et lommepegebeløb, der er fastsat til 38 kr. pr. dag.

Ankestyrelsen Principafgørelse ændrer praksis

Ankestyrelsens principafgørelse fra den 30/5 2018 beskriver, hvordan kommunen fremadrettet individuelt skal vurdere borgerens udgifter, når prisen for opholdet og borgerens rådighedsbeløb skal fastsættes. Som noget nyt skal der således ske en individuel og faglig vurdering. En faglig vurdering med udgangspunkt i borgerens behov – herunder konkrete indtægter og udgifter.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har derfor ændret sin administrative praksis og laver nu en individuel vurdering af hver enkelt borger ved fastsættelse af opholdsbetaling. Beregningsmetoden er inspireret af den metode, som byrådet godkendte den 12/12 2018 for borgeres ophold på krisecentre og forsorgshjem. Det betyder, at borgerens løbende udgifter til fx A-kasse, rimelige transportudgifter, telefon og internet, receptpligtig medicin bliver taget med i beregningen – og disse ikke længere skal betales af rådighedsbeløbet. Listen over udgifter er imidlertid ikke udtømmende, hvorfor der skal ske individuel vurdering af, om en udgift indgår.

Den nye beregningsmetode er blevet ændret uden en tilsvarende justering af borgernes rådighedsbeløb. Konsekvensen er, at borgere på botilbud i dag har et højere rådighedsbeløb, end det som byrådet har besluttet. Hvis udvalget ønsker, at rådighedsbeløbet skal være på niveau med tidligere, kræver det, at udvalget nedjusterer minimumsrådighedsbeløbene.

Fremtidig praksis og nye rådighedsbeløb

Nedenfor præsenteres byrådet for to løsninger af minimumsrådighedsbeløbet.

Forslag til nye minimumsrådighedsbeløb:

Løsning a:

- Gruppe 1: 2.800 kr. for borgere i job eller pensionister, senhjerneskedede mv.
- Gruppe 2: 2.182 kr. for øvrige borgere fx uden job eller SU-modtagere med studiejob
- Gruppe 3: 1.930 kr. for SU-modtagere uden studiejob, unge der modtager uddannelseshjælp eller er FGU-elever (Den forberedende grunduddannelse)

Løsning b:

- Gruppe 1: 2.800 kr. for borgere i job, SU-modtagere med studiejob eller pensionister, senhjerneskedede mv.
- Gruppe 2: 2.182 kr. for øvrige borgere fx borgere uden job eller SU-modtagere uden studiejob, unge der modtager uddannelseshjælp eller er FGU-elever (Den forberedende grunduddannelse)

Forvaltningen anbefaler løsning a, hvor rådighedsbeløbet til unge uden studiejob bliver sænket. Dette sker ud fra et ønske om, at unge i botilbud bliver økonomisk sidestillet med unge i egen bolig, så ingen bliver fastholdt i botilbud af økonomiske årsager. Dette følger Beskæftigelses- og Socialforvaltningens fokus på Housing First og målet om hurtigst muligt at flytte i egen bolig og komme i job eller uddannelse.

Det gælder fortsat, at hvis borgeren fravælger kost, eller der ikke er madordning i botilbuddet – er minimumsrådighedsbeløbet 1.282 kr. højere pr. måned. Lommepegebeløbet er 38 kr. pr. dag.

Økonomi

Økonomiafdelingen i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen forventer ikke en betydelig økonomisk konsekvens for hverken borgere eller Beskæftigelses- og Socialforvaltningen som følge af en eventuel ændring af minimumsrådighedsbeløb.

Økonomisk vurdering vedr. løsning a

Økonomisk konsekvens for borgere

Gruppe 1 og 2

For borgergrupperne 1 og 2 vil en ændring ikke resultere i ændringer for borgerens rådighedsbeløb, udover SU-modtagere med studiejob, der vil opleve et mindre rådighedsbeløb. Et dataudtræk (pr. maj 2019) viser, at der pt. ingen borgere er med studiejob i botilbud i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Det har derfor ikke nogen nævneværdig økonomisk konsekvens.

Gruppe 3

For borgergruppe 3 vil en ændring resultere i et mindre rådighedsbeløb for borgeren. Et dataudtræk (pr. maj 2019) viser, at der pt. er 14 borgere i gruppe 3 i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Det kan have en økonomisk konsekvens for de berørte borgere som følge af en ændring af minimumsrådighedsbeløb. Dog afhænger konsekvensen af flere forhold i borgerens egenbetaling som bl.a. indkomstgrundlag, opholdsudgift og øvrige beregningsskøn på borgerniveau, navnlig en vurdering af rimelige udgifter til personlige fornødenheder. De nævnte parametre er individuelle og kan variere. Under antagelse af, at en borger afholder rimelige løbende udgifter svarende til 952 kr., estimeres det, at ændringen – relativt til praksis i 2018 – vil resultere i en serviceforringelse svarende til i alt 324 kr. pr. måned pr. borger ($3.206 - 952 - 1.930$) for berørte borgere.

Økonomisk konsekvens for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Forvaltningen forventer ikke en betydelig økonomisk konsekvens som følge af en ændring af minimumsrådighedsbeløb. Forvaltningen estimerer, at ændringen vil resultere i en merindtægt på op til 54.432 kr. årligt ($324 \text{ kr.} \times 12 \text{ mdr.} \times 14 \text{ borgere}$) relativt til praksis i 2018. Beregningen er under forudsætning af, at antagelsen om udgiftsniveauet for rimelige udgifter (952 kr.) er et repræsentativt bud for de 14 borgere i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Økonomisk vurdering vedr. løsning b

Gruppe 1 og 2

For borgergrupperne 1 og 2 vil en ændring ikke resultere i ændringer for borgerens rådighedsbeløb. På den baggrund forventer forvaltningen ikke nogen økonomisk konsekvens for borgeren eller forvaltningen.

Punkt 2: Hvad skal det koste at bo på et anbringelsessted?

00.00.00-A00-63-19

Resume

Efterværn er et tilbud til unge mellem 18-23 år, der frem til det 18. år har haft en fast kontaktperson eller har været anbragt uden for hjemmet i fx et botilbud eller en plejefamilie.

Unge i efterværn på fx opholdssteder, botilbud og plejefamilier bliver opkrævet en vis egenbetaling for opholdet. Den unge skal dog fortsat have et vist økonomisk råderum (minimumsrådighedsbeløbet) til personlige fornødenheder, når faste udgifter er betalt. Den unges økonomiske råderum har derfor betydning for, hvad den enkelte skal betale for sit ophold på anbringelsesstedet.

Det er byrådet, der fastsætter minimumsrådighedsbeløbet for unge anbragt i efterværn på anbringelsessteder. Byrådet præsenteres for to løsninger for, hvad det skal koste at bo på et anbringelsessted for borgere anbragt i efterværn.

Ankestyrelsens principafgørelse fra maj 2018 beskriver, hvordan kommunen skal beregne de unges egenbetaling på anbringelsesstedet. Tidligere er beregningen sket med udgangspunkt i den enkeltes indtægtsgrundlag.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har ændret praksis, så der nu bliver lavet en individuel vurdering af den unges rimelige udgifter. Derudover bliver flere faste udgifter modregnet, når den unges egenbetaling bliver fastsat.

Hidtil har retningslinjer for lommepenge og kostbeløb for unge anbragt i efterværn været administrativt fastlagte. Det er imidlertid Beskæftigelses- og Socialforvaltningens ønske, at disse bliver politisk behandlet sammen med minimumsrådighedsbeløbet – tilsvarende retningslinjerne og rådighedsbeløb for borgeres ophold i botilbud (se dagsordenssag: Hvad skal det koste at bo i botilbud?).

Med det udgangspunkt præsenteres byrådet for to løsninger for retningslinjerne for minimumsrådighedsbeløbet, lommepenge og kostbeløb - løsning a og løsning b.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen anbefaler løsning a, hvor:

- Rådighedsbeløbet er fastlagt ud fra et ønske om, at anbragte unge bliver økonomisk sidestillet med andre unge mellem 18-23 år
- Forvaltningen arbejder målrettet med at motivere unge til at flytte i egen bolig og komme i job eller uddannelse (Housing First)

Forvaltningen præsenterer en løsning b, hvor:

- Anbragte unge vil opleve at have et højere rådighedsbeløb end ved nuværende retningslinjer
- De unge sidestilles med øvrige borgere som fx kan være kontanthjælpsmodtagere

Forvaltningen anbefaler, at byrådet vælger samme løsningsmodel for minimumsrådighedsbeløb for både anbragte unge og borgere i botilbud.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningens forslag til minimumsrådigheds- og lommepengebeløb er inspireret af KL-taksten for tøj og lommepenge til anbragte unge over 16 år og de øvrige 6-byer. Beløbene har været til høring i henholdsvis Odense Kommunes Handicapråd og Udsatteråd.

Effekt

Flere kommer i uddannelse og job

Ophold på et anbringelsessted sker som led i en generel målsætning om at bringe den unge tættere på uddannelse og job.

Flere borgere er sunde og trives

Ved at beslutte, hvad det skal koste at bo på et anbringelsessted, er forventningen, at det vil kunne bidrage til, at flere unge i efterværn kommer i og fastholdes i egen bolig efter endt ophold på et anbringelsessted. Herved opnår den unge et selvstændigt liv, der kan formodes at bidrage til en bedre sundhed og større trivsel.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender løsning a, som vil danne grundlag for, hvad det skal koste at bo på et anbringelsessted for unge anbragt i efterværn.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget følger ikke forvaltningens anbefaling om at vælge løsning a, men anbefaler løsning b.

Sagsfremstilling

Unge anbragt i efterværn

En kommune kan tilbyde efterværn til udsatte unge i deres overgang til voksentilværelsen. Der er forskellige former for efterværn som fx kontaktpersoner, anbringelser i en plejefamilie, i et botilbud, en døgninstitution eller eget værelse. Efterværn kan ydes som et tilbud, hvis den unge accepterer tilbuddet om støtte. Servicelovens § 76 beskriver rammerne for unge anbragt i efterværn. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har pt. ca. 45 unge anbragt i efterværn.

Nuværende praksis for unges egenbetaling i efterværn

Den nuværende praksis for beregning af unges egenbetaling på anbringelsessteder følger Ankestyrelsens principafgørelse fra den 30/5 2018.

Unge anbragt i efterværn

En kommune kan tilbyde efterværn til udsatte unge i deres overgang til voksentilværelsen. Der er forskellige former for efterværn som fx kontaktpersoner, anbringelser i en plejefamilie, i et botilbud, en døgninstitution eller eget værelse. Efterværn kan ydes som et tilbud, hvis den unge accepterer tilbuddet om støtte. Servicelovens § 76 beskriver rammerne for unge anbragt i efterværn. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har pt. ca. 45 unge anbragt i efterværn.

Nuværende praksis for unges egenbetaling i efterværn

Den nuværende praksis for beregning af unges egenbetaling på anbringelsessteder følger Ankestyrelsens principafgørelse fra den 30/5 2018.

Med denne afgørelse bliver kommunerne pålagt at lave en individuel vurdering af hver enkelt ung ved fastsættelse af opholdsbetaling på anbringelsesstedet. Derudover kan flere af den unges løbende udgifter til fx A-kasse, rimelige transportudgifter, telefon og internet, receptpligtig medicin tages med i beregningen. Listen er imidlertid ikke udtømmende, hvorfor der skal ske en individuel vurdering af, om en udgift indgår.

Praksis for fastsættelse af den unges egenbetaling for ophold på anbringelsessteder følger dermed retningslinjerne og praksis for borgere i botilbud.

Fastholdelse af nuværende praksis og rådighedsbeløb – løsning a

Det er Beskæftigelses- og Socialforvaltningens anbefaling, at den nuværende praksis for beregning af unges egenbetaling på anbringelsessteder bliver fastholdt. På denne måde følger beregning for borgeres egenbetaling på henholdsvis botilbud og anbringelsessteder samme metode.

Anbefalinger til minimumsrådighedsbeløb og lommepenge – løsning a:

- 1.930 kr. for unge på anbringelsessteder (rådighedsbeløb)
- 1.930 kr. for unge på en SU-berettiget uddannelse (lommepenge)
- 38 kr. pr. dag for de øvrige unge (lommepenge)

Det gælder, at hvis den unge fravælger kost, eller der ikke er madordning på anbringelsesstedet – kan rådighedsbeløb eller lommepengebeløb være 1.282 kr. højere pr. måned.

Minimumsrådighedsbeløbet er fastlagt ud fra et ønske om, at anbragte unge bliver økonomisk sidestillet med andre unge mellem 18-23 år. Derudover afspejler beløbet den anbefalede sats for unge i midlertidige og længerevarende botilbud (se dagsordenssag: Hvad skal det koste at bo i botilbud?). Dette følger forvaltningens fokus på Housing First og målet om hurtigst muligt at flytte i egen bolig og komme i job eller uddannelse.

Fastholdelse af nuværende praksis, men et ændret rådighedsbeløb – løsning b

Anbragte unge kan i praksis opleve at være fysisk placeret samme sted som borgere i midlertidige botilbud. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen anbefaler derfor at ensarte de unges minimumsrådighedsbeløb. Hvis byrådet godkender løsning b i sagen om, hvad det skal koste at bo i botilbud, anbefaler Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, at byrådet ligeledes godkender løsning b for anbragte unge.

Minimumsrådighedsbeløb og lommepenge – løsning b:

- 2.182 kr. for unge på anbringelsessteder (rådighedsbeløb)
- 2.182 kr. for unge på en SU-berettiget uddannelse (lommepenge)
- 38 kr. pr. dag for de øvrige unge (lommepenge)

Det gælder, at hvis den unge fravælger kost, eller der ikke er madordning på anbringelsesstedet – kan rådighedsbeløb eller lommepengebeløb være 1.282 kr. højere pr. måned.

Økonomi

Økonomisk vurdering vedr. løsning a

Da Beskæftigelses- og Socialforvaltningen anbefaler at fastholde nuværende praksis og minimumsrådighedsbeløb for unge på anbringelsessteder, med et rådighedsbeløb eller et lommepengebeløb på 1.930 kr. og for øvrige unge med et lommepengebeløb på 38 kr. pr. dag, forventes ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning.

Økonomisk vurdering vedr. løsning b

Økonomisk konsekvens for borgere

For unge på anbringelsessteder med et rådighedsbeløb eller et lommepengebeløb på 2.182 kr. forventes et højere rådighedsbeløb svarende til 252 kr. pr. måned pr. borger (2.182 – 1.930).

For øvrige unge med et lommepengebeløb på 38 kr. pr. dag vil en ændring ikke resultere i ændringer for den unges rådighedsbeløb. På den baggrund forventer forvaltningen ikke nogen økonomisk konsekvens som følge af de ændrede minimumsrådighedsbeløb.

Økonomisk konsekvens for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Forvaltningen estimerer, at en ændring resulterer i en merudgift på op til 136.000 kr. i 2019 (252 kr. x 12 mdr. x 45 borgere) for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Et dataudtræk (pr. maj 2019) viser, at der pt. er 45 borgere anbragt i efterværn i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Punkt 3: Indberetning af magtanvendelser på voksenområdet 2018

27.66.00-G01-2-19

Resume

Beskæftigelses- og Socialforvaltningens indberetning af magtanvendelser for 2018 indstilles til godkendelse i byrådet.

Der er krav om, at alle kommunens magtanvendelser på voksenområdet bliver forelagt byrådet én gang – både for Odense-borgere i egne tilbud og Odense-borgere visiteret til tilbud i en anden kommune. Dette sker, for at byrådet får et samlet overblik over udviklingen i og karakteren af magtanvendelser på voksenområdet. Der er ikke tilsvarende krav om årlige indberetninger af magtanvendelser på børn- og ungeområdet.

Reglerne i Serviceloven giver personalet i kommunale tilbud mulighed for at bruge magtanvendelse over for borgere med betydelig eller varig nedsat psykisk funktionsevne i bestemte og nøje definerede situationer. Derudover giver straffelovens regler om nødværge og nødret mulighed for i ekstraordinære situationer at anvende magt for at afværge truende skader på mennesker og/eller værdier.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har ikke tidligere haft en entydig praksis omkring indberetning af magtanvendelser, hverken internt i forvaltningen eller til det politiske niveau. I 2018 har forvaltningen imidlertid skærpet fokus på reglerne for magtanvendelse og kravene til indberetning.

Ældre- og Handicapudvalget behandler på mødet den 12/11 2019 en tilsvarende sag om indberetning af magtanvendelser.

Der er indberettet 16 magtanvendelser på Beskæftigelses- og Socialforvaltningens område i 2018, hvoraf 10 falder uden for Servicelovens regler om magtanvendelse.

Der er ligeledes krav om, at relevante råd bliver orienteret om magtanvendelser. Derfor er Udsatterådets og Handicaprådets høringssvar vedlagt sagen som bilag.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender indberetningen af magtanvendelser for 2018.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Der kan være situationer, hvor borgere med nedsatte psykiske funktionsevner ikke kan tage vare på egne interesser. I sådanne tilfælde kan personalet i kommunale tilbud være nødt til at gennemtvunge handlinger imod den enkelte borgers vilje. Det er magtanvendelsen, når en borger ikke frivilligt medvirker eller ikke er i stand til at medvirke til en foranstaltning.

I 2018 har forvaltningen skærpet fokus på reglerne for magtanvendelse og kravene til indberetning. I denne sammenhæng er der udarbejdet en ny procedure for indberetning, registrering og afrapportering for magtanvendelser.

Hvem er omfattet af reglerne om magtanvendelse?

Borgere der er omfattet af reglerne om magtanvendelse, er personer med en betydelig eller varig nedsat psykisk funktionsevne. Samtidig er borgeren ude af stand til at handle fornuftigt eller overskue konsekvenserne af sine handlinger. Borgerne skal desuden have indsatser (f.eks. hjemmehjælp, rehabiliteringsforløb, afløsning og aflastning, socialpædagogisk bistand, genoptræning, misbrugsbehandling, behandlingstilbud, beskæftigelses- og aktivitetstilbud) efter Serviceloven, før de er omfattet af reglerne.

Reglerne i Serviceloven giver plejepersonalet mulighed for at bruge en række foranstaltninger, der har karakter af magtanvendelse. Inden magtanvendelse bliver aktuelt, skal kommunen gøre, hvad der er muligt for at opnå borgerens frivillige medvirken. Magtanvendelsesforanstaltningen skal stå i rimeligt forhold til det, der forsøges opnået.

Borgere undtaget for reglerne om magtanvendelse

Borgere der modtager undervisning ved Center for Specialundervisning for Voksne (CSV) er ikke omfattet af reglerne om magtanvendelse, da der er tale om et undervisningstilbud.

På samme måde vil borgere i midlertidige botilbud som f.eks. forsorgshjem (SEL § 110) heller ikke være omfattet af reglerne - medmindre de samtidig modtager f.eks. socialpædagogisk bistand eller misbrugsbehandling. Dette er dog normalt tilfældet, da borgeren vil modtage socialpædagogisk støtte som en integreret del af tilbuddet.

Reglerne om nødværge og nødret

Ved siden af reglerne om magtanvendelse i Serviceloven gælder straffelovens bestemmelser om nødværge og nødret. Hvis en medarbejder handler i nødværge eller nødret kan ellers strafbare handlinger blive straffrie. For at en handling kan betragtes som straffri nødværge, er det en forudsætning, at handlingen har været nødvendig og forsvarlig for at modstå eller afværge et uretmæssigt angreb både mod personer og ting/bygninger. Nødværge giver kun hjemmel til at handle overfor angriberen. Nødret giver også mulighed for at rette handlingen mod andre end angriberen. For at der er tale om nødret, skal handlingen være nødvendig for at afværge en truende skade på person eller værdier.

Hvem må udøve magtanvendelse?

I situationer hvor der er akut behov for handling, er det personalet, som kan iværksætte magtanvendelse ved f.eks. voldelig adfærd. Foranstaltningerne bliver efterfølgende vurderet og godkendt i forvaltningen.

Når magtanvendelsen ikke knytter sig til en akut situation, skal den godkendes i forvaltningen, inden foranstaltningen bliver sat i gang. Det kan f.eks. være godkendelse af fastholdelse i hygiejnesituationer.

Personalet skal indberette enhver magtanvendelse – herunder indgreb foretaget i nødværge eller nødret. På baggrund af indberetningerne vurderer forvaltningen, om der er behov for f.eks. en indskærpelse af reglerne om magtanvendelse, en justering af en borgers indsats eller vurdering af om tilbuddet har tilstrækkelige ressourcer til håndtering af borgerne. Det er personalets indberetninger, som danner baggrund for opgørelsen nedenfor.

Indberetning af magtanvendelser i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i 2018

I 2018 er der indberettet 16 magtanvendelser på voksenområdet i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. I tabel 1 ses en oversigt over, hvordan de enkelte magtanvendelser er kategoriseret ud fra, om de er tilladte eller ikke-tilladte.

Tabel 1. Fordeling af magtanvendelser på voksenområdet for 2018

	Dannesbohus	St. Dannesbo	CSV	I alt
Tilladte magtanvendelser	2	1	0	3
Nødværge og nødret	0	0	3	3
Beskyttende magtanvendelser (vurderet ikke-tilladt)	0	0	4	4
Anden form for magtanvendelser (vurderet ikke-tilladt)	3	0	3	6
Magtanvendelser i alt	5	1	10	16

Som det fremgår af tabellen, har der været tre tilladte magtanvendelser (grøn) på voksenområdet i 2018, hvor det er vurderingen, at alle er tilladte efter Servicelovens regler. Derudover har der været tre magtanvendelser, der er vurderet omfattet af reglerne om nødværge/nødret.

Der er indberettet fire beskyttende magtanvendelser (gul) på voksenområdet i 2018. Det er vurderingen, at ingen af de fire magtanvendelser er tilladte hverken efter magtanvendelsesbekendtgørelsen eller straffelovens bestemmelser om nødværge/nødret.

Der er indberettet seks magtanvendelser i kategorien anden form for magtanvendelser (rød) på voksenområdet i 2018. Det er vurderingen, at disse hverken er tilladte efter Serviceloven eller omfattet af straffelovens bestemmelser om nødværge og nødret. Det er heller ikke vurderingen, at disse er begrundet i en omsorgsbetragtning.

De tre indberettede magtanvendelser fra Dannesbohus har alle omhandlet den samme borger, der ikke længere er indskrevet i botilbuddet. Der har været dialog med personalet, om at de ikke må være konfliktoptrappende i deres socialpædagogiske arbejde, så magtanvendelser bliver overflødige. De tre indberettede magtanvendelser fra CSV bliver automatisk kategoriseret som ”ikke tilladte”, da CSV ikke er omfattet af reglerne for magtanvendelse. Der er løbende dialog med CSV, om tilrettelæggelse af det pædagogiske arbejde med borgerne, så CSV undgår situationer, hvor ”ikke-tilladte” magtanvendelser finder sted.

Der henvises til bilag 1 for en yderligere uddybning af de 16 indberettede magtanvendelser i 2018 – herunder en beskrivelse af de situationer, hvor magtanvendelserne har fundet sted.

Det fremadrettede arbejde med magtanvendelser

Forvaltningen har et løbende fokus på at sikre færrest mulige magtanvendelser. Det er dog forventningen, at der altid opstår situationer, hvor kommunens omsorgspligt over for personer i denne målgruppe vil kræve magtanvendelse.

Der er i 2018 kommet et skærpet ledelsesmæssigt fokus på området, der bl.a. indebærer:

- Orientering om reglerne for magtanvendelse til relevante tilbud og afdelinger
- Udarbejdelse af ny intern vejledning, så tilbud og afdelinger handler efter gældende regler
- Udarbejdelse af nye procedurer for opfølgning på konkrete sager og generelle tendenser
- Alle magtanvendelser overfor Odense-borgere (der modtager en indsats efter Serviceloven fra forvaltningen) skal sendes til Jura for en juridisk vurdering af hændelsen
- Orientering til ansvarlige chef og afdelingsleder ved brug af magtanvendelse

Magtanvendelse på eksterne tilbud på voksenområdet

Der er ikke indberettet magtanvendelser på eksterne tilbud på voksenområdet i 2018. Det er vurderingen, at dette ikke afspejler virkeligheden. Der er derfor udarbejdet en ny procedure, så registrering og indberetning af magtanvendelser bliver italesat i dialogen mellem myndighedssagsbehandleren og tilbuddet ved handleplansopfølgninger mellem borger, tilbud og myndighedssagsbehandler.

I januar 2020 træder nye regler om magtanvendelse i kraft, som både lemper og præciserer magtanvendelsesreglerne. Jura udbyder undervisning i de nye regler til alle relevante medarbejdere.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

BILAG - Beskæftigelses- og Socialforvaltningens indberetning af magtanvendelser på voksenområdet 201

Handicaprådets høringssvar til sag om magtanvendelse 30.10 19

Høringssvar fra Rådet for Socialt Udsatte til Beskæftigelses- og Socialforvaltningens indberetning a

Punkt 4: Beslutning af Opkvalificeringsstrategien

00.01.00-A00-184-19

Resume

Beskæftigelses- og Socialudvalget skal træffe beslutning om Opkvalificeringsstrategien.

Strategien skal hjælpe med at få ledige i job og understøtte virksomhederne i deres efterspørgsel efter arbejdskraft. Strategien hører under Odense Kommunes Beskæftigelsespolitik og vil understøtte udvalgsmålene om, at ledigheden skal falde. Beskæftigelses- og Socialudvalget var den 3/9 2019 vært for en workshop, hvor virksomheder, uddannelsesinstitutioner, fagforeninger og a-kasser gav input til strategien.

På mødet den 24/9 2019 drøftede udvalget første udkast af strategien, og strategien har været i høring i perioden fra den 9/10 2019 til den 21/10 2019. LO Fyn, DI - Dansk Industri, Kold College, AMU-Fyn og HF & VUC Fyn har afgivet høringssvar.

Høringssvarene bliver gennemgået på mødet.

På baggrund af høringssvarene er følgende tilpasset (se tekst med kursiv):

- Side 3: Målet med opkvalificeringen er varig beskæftigelse. Vi går efter effekten. Det betyder, at vi prioriterer opkvalificeringsmidlerne strategisk, hvor flest mulig kommer i beskæftigelse. Eksempelvis ved målrettet opkvalificering indenfor mangelområder.
- Side 4: Citat: "Erhvervsskolerne har fingeren på pulsen ift. de brancher, der mangler arbejdskraft. Derfor kan erhvervsskolerne bidrage med viden om, hvor der er mangel på arbejdskraft samt i hvilke brancher, der kommer til at mangle arbejdskraft i fremtiden." Citat fra Workshop: Gitte Bargholt, Kold College
- Side 5: Faktaboks: Med kortest mulige vej til job menes der, at den ledige skal tilbydes opkvalificering, hvis den ledige på den måde hurtigere kommer i job end ved f.eks. at gennemgå et forløb med virksomhedspraktik eller løntilskud. Samtidig skal virksomhedspraktikker have et klart jobfokus.

Effekt

Flere kommer i uddannelse og job

Opkvalificeringsstrategien sætter en strategisk retning for, hvordan forvaltningen kan anvende opkvalificering af lediges kompetencer til at få flere i job. I strategien sætter udvalget en retning, hvor jobcentret i højere grad skal motivere ledige via kompetent rådgivning til at indgå i opkvalificering med efterspurgte kompetencer, der fører til job. Strategien sætter også en retning for, at forvaltningen skal indgå i partnerskaber med virksomheder om opkvalificering, da muligheden for succes i form af job er størst, når der samarbejdes og følges tæt op på den enkeltes opkvalificeringsforløb.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget godkender Opkvalificeringsstrategien.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget godkender indstillingen, med følgende to tilføjelser til strategien:

1. Tilføjelse af løntilskud og jobrotation til side 5.
2. Faktaboks på side 5: Der tilføjes "Derudover bør virksomhederne være opmærksomme på efteruddannelse af deres medarbejdere herunder muligheden for VEU-godtgørelse samt brug af kompetencefonde, eventuelt udarbejde en IKV eller plan for efteruddannelse".

Sagsfremstilling

Af Beskæftigelsespolitikken "Odense i job" fremgår det, at beskæftigelsesområdets midler til opkvalificering skal bruges strategisk til de ledige, hvor det forventes, at et kompetenceløft ved mangelfuld eller forældet uddannelse efterfølgende medfører beskæftigelse. Opkvalificeringen sker i samarbejde med virksomhederne og målrettet deres behov – f.eks. via samarbejdsaftaler og partnerskaber. En veluddannet arbejdsstyrke er afgørende for virksomhedernes konkurrenceevne.

Opkvalificeringsstrategien sætter en tydelig retning for brug af opkvalificering i Odense Kommune. I Odense skal lediges kompetencer matche behovet på arbejdskraft. Jobcentret skal derfor motivere ledige til opkvalificering med efterspurgte kompetencer. Det er afgørende, at ledige møder et kompetent jobcenter i forhold til opkvalificeringsmulighederne på arbejdsmarkedet. Det er afgørende, at målet for opkvalificering altid er beskæftigelse.

I Odense skal der opkvalificeres til konkrete virksomheders behov. Forvaltningen skal arbejde i partnerskaber med virksomheder, uddannelsesinstitutioner, fagforeninger, a-kasser for at tilrettelægge opkvalificering med udgangspunkt i borgeres og virksomheders konkrete behov. I det arbejde er det personlige match vigtigt og består af både personlige kompetencer og faglige kompetencer. Jobcentret skal følge igangsatte opkvalificeringsforløb tæt hele vejen. Det betyder, at opkvalificeringsforløb skal være sammenhængende og tæt koordineret fra start til slut.

Hvis Beskæftigelses- og Socialudvalget godkender strategien, går Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i gang med at udarbejde handleplaner til implementering af strategien.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kasseholdning.

Bilag

Strategi for opkvalificering

Oversigt over høringssvar

Punkt 5: Godkendelse af ansøgning til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings (STAR's) pulje om idræt som led i sundheds- og beskæftigelsesfremmende indsatser

00.00.00-Ø34-2-19

Resume

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har udmeldt en pulje på 21,7 mio. kr. Puljens formål er, at borgere styrker deres fysiske og mentale sundhed, samt oplever positive beskæftigelsesresultater som følge af brug af foreningsidræt som led i en sundheds-, beskæftigelses- og/eller fastholdelsesindsats. Formålet er ligeledes at indsamle viden om, hvordan fysisk aktivitet og foreningsfællesskab kan integreres som supplerende led i sundheds- eller beskæftigelsesindsatser.

I et samarbejde mellem Odense Kommune, SIKO (Samvirkende idrætsklubber i Odense) og DGI Fyn, bliver der iværksat en indsats, hvor udfordrede unge med dårlige kost- og motionsvaner, frivilligt matches med en idrætsforening efter eget ønske.

Målgruppen for projektet er Aktivitetsparate under 30 år og Uddannelsesparate, som har uhensigtsmæssige kost og motionsvaner, og som er mellem 17-30 år.

Foruden at forbedre målgruppens sundhedstilstand og trivsel, forventer forvaltningen også, at det vil forbedre målgruppens beskæftigelsessag, da medlemskab af idrætsforeninger også skaber en stærk relationsdannelse mellem medlemmer og det omgivende samfund.

I denne sag skal udvalget godkende, at forvaltningen søger om i alt 4.375.000 kr. i puljemidler til at iværksætte en indsats for unge mellem 17-30 år. Indsatsen skal medvirke til, at den enkelte unge får vejledning og motivation til at få et bedre liv gennem idrætsaktiviteter.

Der er ansøgningsfrist til puljen den 31/10 2019.

Effekt

Projektet forventes at have en positiv effekt på to af Odensemålene.

Flere kommer i uddannelse og job

Projektets mål er, at flere unge med en usund livsstil, får hjælp og motivation til at få et aktivt og socialt liv igennem ændrede kostvaner og idræt. Med en forbedret livsstil og et aktivt liv, vil den enkelte unge få en bedre mulighed for at skabe og bevare tilknytningen til enten uddannelse- eller beskæftigelse.

Flere borgere er sunde og trives

Projektet fokuserer på at borgere, der er i særlig risiko for at udvikle livsstilssygdomme, ændrer livsstil, så de får sundere kostvaner og dyrker mere idræt. Dette vil både styrke borgerens mentale og fysiske sundhed.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at forvaltningen i alt søger 4.375.000 kr. til puljen "Pulje til forsøg med idræt som led i sundheds- og beskæftigelsesfremmende indsatser – Motion og fællesskab på recept".

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Et relativt stort antal unge i Odense Kommune er ikke i uddannelse eller beskæftigelse. Blandt de unge i Odense, som hverken er i uddannelse eller beskæftigelse, er der også et stort antal, der har en usund livsstil. En usund livsstil, som både kan være hæmmende for at have et aktivt og socialt liv, og som samtidig kan være en udfordring i at få fodfæste i en uddannelse eller på arbejdsmarkedet. Herudover kan uhensigtsmæssige kostvaner og manglende motion føre til udvikling af en række livsstilssygdomme.

For at hjælpe unge med at få et aktivt liv og fodfæste i en uddannelse eller et arbejde, ønsker forvaltningen at iværksætte en indsats, hvor den enkelte unge får vejledning og motivation til at få et bedre liv gennem idrætsaktiviteter. Igennem den anerkendte KRAM-screening (Kost, Rygning, Alkohol, Motion) og

dobbelt KRAM (Kompetencer — Relationer — Accept — Mestring) fastlægges, hvilken indsats den enkelte unge tænkes bedst at kunne profitere på baggrund af. Derfor påtænker forvaltningen at søge puljemidler fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings pulje ”Pulje til forsøg med idræt som led i sundheds- og beskæftigelsesfremmende indsatser – Motion og fællesskab på recept”.

Der søges derfor om puljemidler til iværksættelse af en indsats for unge uden beskæftigelse eller uddannelse, der har en usund livsstil. Indsatsen henvender sig til unge mellem 17-30 år, der har behov for vejledning og støtte til at strukturere en hverdag med idræt og sunde kostvaner, for på sigt at få et bedre fysisk og psykisk helbred, samt en tilknytning til arbejdsmarkedet eller start på uddannelse. Der skeles i projektet til to undermålgrupper af unge:

1. Aktivitetsparate under 30 år
2. Uddannelsesparate

Indsatsen udmøntes konkret ved, at unge (17–30 år), som er tilknyttet Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i Odense Kommune matches med en idrætsforening, der svarer til den unges ønsker og ressourcer. Indsatsen vil blive oprettet som et frivilligt tilbud i tæt samarbejde med indsatspartnerne SIKO (Samvirkende idrætsklubber i Odense) og DGI Fyn, hvor Odense Kommune kan visitere borgere til. SIKO og DGI Fyn er fælles om at matche de unge borgere til relevante idrætstilbud.

Der etableres fem partnerskabsaftaler med idrætsforeninger som kan hjælpe de mest udfordrede unge. Heri vil de unge, der er særligt udfordrede, få tilknyttet en motionsbuddy – som er udpegede frivillige i idrætsforeningerne. Motionsbuddys rolle er at ledsage den unge til idrætsaktiviteten og samtidig agere træningsmakker.

Indsatsen forventes i høj grad at gavne målgruppens beskæftigelsessag idet, at der findes evidens samt gode kommunale praksiseksempler på området, som har påvist en positiv sammenhæng mellem borgernes sundhedstilstand og tilknytning til uddannelsessystemet og arbejdsmarked.

Tabel 1 angiver forankringen af opgaver og ressourcer på samarbejdspartnerne over projektperioden.

Tabel 1: Forankring af opgaver og ressourcer på samarbejdspartnerne over projektperioden

Aktivitet

1.350.000,00 kr. til 1 projektleder ved Odense Kommune

1.500.000,00 kr. til 1 medarbejder ved Samvirkende idrætsklubber i Odense.

300.000,00 kr. til medlemsforløb hos idrætsforeninger i kommunen for 300 personer over projektperioden (1. december 2019 - 1. december 2022)

1.125.000,00 kr. til 5 partnerskabsaftaler med udvalgte foreninger igennem DGI, som skal hjælpe de unge der er mest udfordrede.

90.000,00 kr. til afholdelse af 2 workshops om samarbejde mellem parter samt uddannelsesforløb for frivillige i håndtering af målgrupperne ved alle partnere.

190.000,00 kr. frivilligpleje, lovpligtig revision, indkøb af idrætsudstyr til økonomisk dårligt stillede unge og transport.

Indsatsen forankres i samarbejde mellem Mentor for unge og Samvirkende idrætsklubber i Odense (SIKO)/DGI Fyn, men hvor der visiteres borgere ind i projektet fra følgende afdelinger:

- Mentor for unge
- Unge og Rusmidler
- UUO 3
- CSV (Voksen- og specialundervisning)
- CSV (STU Rismarksvej 1)
- Jobkonsulenterne Unge & Integration
- Jobkonsulenterne Unge aktivitetsparate
- Bostøtte

Økonomi

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen søger 4.375.000 kr. til puljen ”Pulje til forsøg med idræt som led i sundheds- og beskæftigelsesfremmende indsatser – Motion og fællesskab på recept” hos Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Der er ansøgningsfrist til puljen den 31/10 2019. Projektperioden er 2-årig og løber fra den 1/12 2019 til den 1/12 2022.

Punkt 6: Godkendelse af indsats til borgere med posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD)

00.01.00-A00-93-19

Resume

Beskæftigelses- og Socialudvalget er tidligere blevet orienteret om forvaltningens praksis for borgere med posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD). Udvalget blev første gang orienteret den 26/3 2019, hvor det blev beskrevet, hvordan forvaltningens praksis er for nyankomne og ikke-nyankomne omfattet af integrationsprogrammet, borgere med andre forsørgelsesgrundlag og veteraner med posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD).

På udvalgsmødet den 20/8 2019 blev udvalget orienteret om de initiativer, som forvaltningen har iværksat, siden udvalget drøftede sagen første gang.

På foranledning af en initiativretssag fra byrådsgruppe A, drøftede udvalget på mødet den 8/10 2019, muligheden for en koordinatorfunktion i forvaltningen samt muligheden for indførelse af helbredsundersøgelser for alle nyankomne flygtninge.

Udvalget besluttede på samme møde, at forvaltningen skulle udarbejde en ny sag, hvor udvalget kan tage stilling til, at der udpeges koordinatører for forvaltningens arbejde med posttraumatisk stressforstyrrede, sådan at Indvandrermedicinsk klinik (IMK) og Afdeling for Traume- og Torturoverleverer (ATT) har en let og smidig adgang til forvaltningen.

Herudover besluttede udvalget, at forvaltningen skulle forelægge udvalget en beslutning om, at der fremadrettet skal være en ret til helbredsundersøgelser for alle nyankomne flygtninge.

I denne sag skal udvalget derfor beslutte, om de to medarbejdere der i dag arbejder med indgangen for borgere med posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD) også skal have en koordinatorfunktion, samt om der skal indføres en ret til helbredsundersøgelser for alle nyankomne flygtninge.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Helbredsundersøgelsen kan medvirke til, at der fremadrettet spottes tegn på fysiske og psykisk sygdom blandt nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, hvilket kan være medvirkende til, at flere borgere er sunde og trives gennem en forbedret sundhedstilstand.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. At alle nyankomne flygtninge tilbydes en helbredsundersøgelse.

2. At to faglige ledere får et særligt fokus som koordinatore for forvaltningens arbejde med borgere med posttraumatisk stressforstyrrelse.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Mellem 2013-2016 havde flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, en lovpligtig ret til at få en generel helbredsundersøgelse/screening. Ordningen blev i 2016 gjort valgfri for kommunerne, og er dermed ikke længere en ret borgerne har. Efter afskaffelsen af den lovpligtige screening i 2016 er praksis i Odense Kommune, at flygtninge eller familiesammenførte til flygtninge, kun bliver tilbudt helbredsundersøgelser, efter en konkret individuel vurdering.

Formålet med helbredsundersøgelsen er, at den skal give kommunen og den praktiserende læge mulighed for at skabe et samlet overblik over flygtningens helbredsmæssige situation og ud fra den dels vurdere behovet for mere udredning og behandling, dels tilrettelægge integrationsindsatsen i kommunen.

Indførelse af en koordinatorfunktion for forvaltningens arbejde med posttraumatisk stressforstyrrelses ramte borgere

Forvaltningen foreslår, at koordinatorrollen forankres hos ledere på henholdsvis området for integration og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Koordinatorerne vil få rollen som vidensperson med særligt kendskab til området, som kan rådføres ved spørgsmål, råd og sparring både ved eksterne og interne henvendelser.

Øvrige indsætter målrettet borgere med posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD)

Det skal noteres, at Sundhedsudvalget på deres møde den 1/10 2019 besluttede at give medarbejdere et kompetenceløft inden for viden om fx udsatte borgere med PTSD samt om sundhedsdansk. Udgangspunktet er, at 81 kommunale medarbejdere skal have kompetenceløft inden for sundhedsdansk og bedre forståelse af PTSD-sygdommen. Dette udmøntes konkret ved afvikling af 2 x 4 timers workshop. Der afsættes 150.000 kr. årligt til kompetenceløft af medarbejdere.

For medarbejdere i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen der vil modtage et kompetenceløft, vil det dreje sig om medarbejdere, som er en del af Vollsmoseindsatsen. Der er på nuværende tidspunkt dialog om at udbrede indsatsen til medarbejdere uden for Vollsmoseindsatsen.

Økonomi

Udlændingestyrelsen udmelder hvert år en kommunekvote, som angiver hvor mange flygtninge, den enkelte kommune skal modtage det kommende år. Udlændingestyrelsen udmeldte den fastlagte kommunekvote for 2020 den 29/9 2019. Heraf fremgår det at flygtningekvoten for Odense Kommune er én person i 2020.

KL og Lægeforeningen har aftalt lægens honorar: 2.242 kr., når der er tolk til stede. Dertil kommer udgift til tolken.

Der skal tages forbehold for, at kommunekvoten kan variere, og der derfor kan ske ændringer i udgifterne.

Såfremt der igen sker store ændringer i antallet af nyankomne flygtninge som set i 2015-16, vil forvaltningen præsentere en ny sag for udvalget, hvor beslutningen genfremlægges på baggrund af aktuelle forhold.

Udgiften til helbredsundersøgelse afholdes inden for egen ramme.

Punkt 7: Privatisering af beskæftigelsesindsatser

15.00.00-G01-842-19

Resume

På beskæftigelsesområdet er Odense Kommunes målsætning at nå landsgennemsnittet for ledigheden i 2020 og landsgennemsnittet for erhvervsfrekvensen i 2027. Ledigheden har de seneste år været faldende og nærmet sig landsgennemsnittet. Men i løbet af 2019 er afstanden til landsgennemsnittet igen forøget. For at opnå kommunens mål er det afgørende, at alle ressourcer på området bruges effektivt.

På mødet den 29/10 2019 drøftede udvalget brugen af eksterne aktører i forvaltningens beskæftigelsesindsatser. I denne sag skal udvalget beslutte, hvordan udvalget fremover vil følge brugen af eksterne aktører i beskæftigelsesindsatsen.

Fundamentet for forvaltningens arbejde er Beskæftigelsespolitikken ”Odense i job”. Et bærende princip i politikken er, at ressourcerne skal prioriteres der, hvor de skaber størst effekt.

En række strategier understøtter dette princip. Virksomhedsstrategien fremhæver, at samarbejdet mellem kommune og virksomheder skal være værdiskabende for begge parter. Strategi for mødet med borgeren pointerer, at mødet skal flytte borgere tættere på borgerens mål. Opkvalificeringsstrategien vil, hvis den bliver vedtaget på dagens møde, ligeledes betone, at opkvalificering skal ske, hvor der er effekt i forhold til at bringe borgere i job.

Forvaltningen følger derfor effekten af såvel interne som eksterne beskæftigelsesindsatser, herunder effekten af uddannelse og opkvalificering.

Der er stor variation i, hvilke typer indsatser, der typisk egner sig bedst til hvilke målgrupper. For jobparate kan eksterne indsatser ofte give højest effekt, da der er et vist udsving i løbet af året. For ikke-jobparate og sygemeldte kan interne indsatser ofte sikre den bedste koordination i borgerens forløb.

For de forsikrede ledige er 100 % af midlerne afsat til eksterne indsatser. For jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere er 61 % af midlerne afsat til eksterne indsatser, mens 39 % er afsat til interne indsatser. Denne fordeling er baseret på økonomiopfølgningen for andet halvår af 2019. Ved første budgetopfølgning var 70 % af midlerne til jobparate kontanthjælpsmodtagere afsat til eksterne aktører.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget beslutter to årlige afrapporteringer på brugen af interne og eksterne indsatser for samtlige målgrupper, herunder effekten af disse indsatser.

Beslutning

Beskæftigelses og Socialudvalget godkender indstillingen med tilføjelse om, at udvalget i forbindelse med afrapporteringen på effekterne af både de eksterne og interne aktørers indsatser drøfter, om det samlet set giver anledning til justeringer.

Sagsfremstilling

Odense Kommune har som målsætning at nedbringe ledigheden til landsgennemsnit i 2020, og hæve erhvervsfrekvensen til landsgennemsnit i 2027. Udvalget følger udviklingen herpå både gennem nøgletal og den løbende effektopfølgning på udvalgsmålene.

Udviklingen for både ledigheden og erhvervsfrekvensen har gennem de seneste år været positiv. Ledigheden har været faldende og erhvervsfrekvensen stigende. I første halvdel af 2019 stagnerede ledigheden dog, og i løbet af sommeren er afstanden til landsgennemsnittet igen blevet større.

Hvis udvalget skal indfri begge målsætninger, er det af afgørende betydning, at alle ressourcer til beskæftigelsesindsatserne bliver brugt effektivt.

På mødet 29/10 2019 drøftede udvalget brugen af eksterne aktører i forvaltningens beskæftigelsesindsatser. I denne sag skal udvalget beslutte, hvordan udvalget fremover vil følge brugen af eksterne aktører i beskæftigelsesindsatsen.

Fundamentet for beskæftigelsesindsatsen

Beskæftigelsespolitikken "Odense i job" sætter en klar politisk retning og udgør fundamentet for beskæftigelsesindsatsen i Odense.

Politikken fastsætter principper og understøttes af en række strategier, som konkretiserer, hvad beskæftigelsesindsatsen i Odense skal indeholde. Virksomhedsstrategien definerer forvaltningens samarbejde med virksomhederne. I den forbindelse fremhæver strategien, at samarbejdet skal skabe værdi for begge parter. Strategi for mødet med borgeren beskriver, hvordan borgeren skal opleve mødet med forvaltningen. I relation hertil pointerer strategien, at mødet skal flytte borgeren tættere på sit mål. Opkvalificeringsstrategien, hvis den bliver vedtaget på dagens møde, definerer, hvordan forvaltningen kan bruge opkvalificering. Det afgørende er her, at opkvalificeringen skal ske, hvor der er effekt i forhold til at bringe borgere i job.

Et bærende princip i beskæftigelsespolitikken er, at "Ressourcerne skal prioriteres, så de bruges der, hvor vi kan gøre den største forskel og få flest mulige borgere i uddannelse og job. (Beskæftigelsespolitikken, side 8)

Med andre ord er det effekten der afgør, hvilken indsats forvaltningen tilbyder den ledige. Indsatsen kan i den forbindelse være alt fra interne jobkonsulenttilbud til eksterne CV-tilbud eller uddannelse og individuelle opkvalificeringsforløb.

Udvalgets ansvarsområde jf. kompetencefordelingsplanen er at fastsætte omfang, vilkår og rammer for opgaveløsningen. Det er dog op til forvaltningen at vælge eksempelvis udbudsform, tildelingskriterier og valg af leverandør.

Fordele ved brug af eksterne aktører

Overordnet set kan der være flere årsager til, at forvaltningen bruger eksterne aktører til at løse en bestemt opgave.

I nogle tilfælde kan forvaltningen vurdere, at opgaven kræver en særlig kompetence, som forvaltningen ikke har. Dette kan eksempelvis være i form af uddannelses- eller opkvalificeringsforløb målrettet en specifik branche. Her indgår forvaltningen som regel aftale med det konkrete uddannelsessted om det konkrete forløb.

I andre tilfælde er kommunen juridisk forpligtet til at have eksterne leverandører til at levere tilbud til ledige. Eksempelvis for borgere på ledighedsydelse er kommunen forpligtet til at have forskellige eksterne aktører tilknyttet, til at hjælpe borgeren med at finde fleksjob.

Hertil kommer, at eksterne aktører i nogle tilfælde kan bidrage med nye idéer eller metoder. Dette resulterer til tider i større effekt for borgeren, og kan også være med til at udvikle forvaltningens egen faglighed gennem sparring mellem aktørens og kommunens medarbejdere.

En fjerde årsag til brug af eksterne aktører er, at eksterne indsats kan sikre fleksibilitet, når behovet for indsatsen kan variere markant over tid. Et eksempel herpå kan være i forhold til forsikrede ledige, hvor der kan være markante udsving over året på grund af dimittender. I dette tilfælde har forvaltningen i nogle perioder et væsentlig større behov for denne indsats, end i andre perioder. Ved brug af en ekstern aktør betaler kommunen kun for de pladser, der er brug for.

Ulemper ved brug af eksterne aktører

Risikoen ved at bruge eksterne aktører består ofte i, at det fagligt set er vanskeligt at sikre en helhedsorienteret indsats. Der kan være risiko for, at de "nemmeste" borgere prioriteres, og at komplekse borgere med behov for koordinering mellem indsats i kommunen derfor ikke får den nødvendige hjælp.

Hertil kommer risikoen ved, at de administrative ressourcer ved en udbudsproces, samarbejde med private aktører samt løbende tilsyn og opfølgning begrænser den eventuelle økonomiske gevinst ved udbuddet.

Herudover er der for private aktører risiko for konkurs, hvilket kan betyde, at samarbejdet ophæves med kort varsel. I sådan et tilfælde vil kommunen stadig vil være ansvarlig for, at ledige modtager lovpligtige tilbud og indsats, hvilket det kan være svært på kort tid at opbygge kapacitet til.

Samtidig sker der ofte forandringer på beskæftigelsesområdet, der medfører et behov for løbende tilpasning af aftaler.

Udbud og privatisering

Hvordan samarbejdet mellem forvaltningen og en privat aktør begynder, er som udgangspunkt afgjort af, hvor stor en opgave der er tale om. Hvis økonomien til opgaven overstiger en lovbestemt tærskelværdi, er forvaltningen forpligtet til at lave et udbud. Tærskelværdien for de fleste beskæftigelsesindsatser ligger på ca. 5,5 mio. kr. over en fireårig periode. Beslutningen om den enkelte indsats beror dog altid på en konkret vurdering.

Fælles for de seneste udbudsprocesser i forvaltningen er, at processen her er indledt med, at forvaltningen har opsøgt en række leverandører. Formålet med denne kontakt har været at få leverandørernes input til, hvordan den bedste

udbudsproces ser ud. På baggrund af leverandørernes input, har forvaltningen struktureret et udbud, som leverandørerne havde de bedst mulige betingelser for at byde ind på.

Hvis der er tale om en mindre opgave for en begrænset målgruppe, kan forvaltningen nøjes med at lave en tilbudsindhentning. Efter tilbudsindhentning kan forvaltningen vælge den leverandør, som forvaltningen mener vil være bedst til at løse opgaven.

Opfølgning og effekt i samarbejdet med eksterne aktører

Når forvaltningen etablerer samarbejde med eksterne aktører, opbygger forvaltningen som regel et opfølgningssetup til samarbejdet.

Opfølgningen består typisk af to dele: styringsredskab og samarbejdsstruktur.

Det konkrete styringsredskab til opfølgning på effekten i samarbejdet indarbejdes ofte i forvaltningens samlede styringsredskab; Informationsplatformen. Her kan forvaltningen på ugentlig basis følge effekten af leverandørernes indsats. Eksempelvis kan forvaltningen følge antallet af borgere henvist til leverandøren, heraf antallet i virksomhedspraktik, samt antallet af selvforsørgende efter endt forløb.

Sammenligning af effekt mellem interne og eksterne indsats kan i mange tilfælde være vanskelig. Årsagen hertil er, at målgruppen, indsatsen og rammerne for opgaven sjældent er ens, og at en direkte sammenligning derfor er vildledende.

Samarbejdsstrukturen afhænger som regel af størrelsen på samarbejdet. Ofte etableres en arbejdsgruppe og evt. en styregruppe med repræsentanter for begge parter. Arbejdsgruppen mødes jævnligt eksempelvis en til to gange månedligt. Styregruppen mødes som regel en gang i kvartalet.

Formålet med disse fora er løbende at sikre de bedste vilkår for samarbejdet. Dette kan bestå i at afklare misforståelser eller uenigheder hurtigst muligt, gøre hinanden opmærksom på udfordringer eller tendenser, og sikre løbende justering af samarbejdet.

Foruden styringsredskaberne til at følge effekten af de eksterne aktørers indsats, er betalingen af nogle eksterne aktører bundet op på effekten af indsatsen. Konkret betyder det, at i nogle af aftalerne med eksterne aktører, får leverandøren kun en mindre fast betaling, og betales herudover for antallet af borgere, der bringes i job eller uddannelse.

Forvaltningens nuværende brug af eksterne leverandører

Beskæftigelses- og Socialforvaltningens budget til beskæftigelsesindsatser kan overordnet set opdeles i to kategorier. Interne indsats og eksterne indsats. Interne indsats dækker over tilbud, som varetages af forvaltningen selv. Eksterne indsats indeholder tilbud, som varetages af andre end forvaltningen selv. Eksterne indsats kan være alt fra karrieresparring og jobkonsulenttilbud til branche-specifik opkvalificering målrettet den enkelte lediges behov.

Overordnet set beløber forvaltningens samlede indsatsbudget sig til ca. 175 mio. kr., når udgifter til konto 6 indsats, husleje til diverse lokationer, ressourcer til hjælpemidler, befordring, voksenlærlingeordning og jobrotation er fratrukket.

Af tabellen nedenfor fremgår et overblik over fordelingen af midler til interne indsatser og eksterne indsatser fordelt på forsikrede ledige, jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, ikke-jobparate og sygemeldte. Opgørelsen er lavet på baggrund af det forventede regnskab fra 2. halvår af 2019. I forhold til tidligere opgivet tal, er der i denne opgørelse med hensyn til jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere medregnet overhead til virksomhedsindsatsen i interne indsatser. Ved første budgetopfølgning var 70 % af midlerne til jobparate kontanthjælpsmodtagere afsat til eksterne aktører. Siden er budgettet til individuelle midler blevet nedjusteret med ca. 1 mio. kr.

Indsatser til borgere i integrationsprogrammet er udeladt af tabellen. Årsagen hertil er, at indsatserne hertil går til både jobparate, aktivitetsparate og selvforsørgende borgere, samt at det er vanskeligt at opgøre fordelingen af udgifterne mellem disse grupper. Herudover er udgifter til indsatser for åbenlyst uddannelsesparate og uddannelsesparate angivet under ikke-jobparate ledige. Dette skyldes, at disse grupper deler tilbud, men at åbenlyst uddannelsesparate vurderes at udgøre en meget lille andel heraf.

	Interne indsatser	Eksterne indsatser	I alt
Forsikrede ledige	0 % (0 kr.)	100 % (22,7 mio. kr.)	100 % (22,7 mio. kr.)
Jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere	39 % (1,7 mio. kr.)	61 % (2,7 mio. kr.)	100 % (4,4 mio. kr.)
Ikke-jobparate ledige	43 % (46,8 mio. kr.)	57 % (61,5 mio. kr.)	100 % (108,3 mio. kr.)
Sygemeldte borgere	66 % (25,7 mio. kr.)	34 % (13,0 mio. kr.)	100 % (38,7 mio. kr.)
Samlet indsatsbudget	43 % (74,2 mio. kr.)	56 % (99,9 mio. kr.)	100 % (174,1 mio. kr.)

Eksempler på eksterne indsatser

Nedenfor fremgår en række beskæftigelsesindsatser, fordelt i lighed med tabellen ovenfor. Indsatserne er dermed fordelt på målgrupperne forsikrede ledige, jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, ikke-jobparate og sygemeldte, samt i forhold til om indsatsen er internt eller eksternt forankret.

	Interne indsatser	Eksterne indsatser
Forsikrede ledige		Karrieresparring og effektiv jobsøgning til forsikrede ledige

Opkvalificering målrettet
VVS branchen til
forsikrede ledige

Jobparate kontanthjælps- og
integrationsydelsesmodtagere

Virksomhedsrettet indsats
for langtidsledige (Alle skal
med)

Karrieresparring og
effektiv jobsøgning til
jobparate
kontanthjælpsmodtagere

Opkvalificering målrettet
VVS branchen til
jobparate
kontanthjælpsmodtagere

Ikke-jobparate ledige

Mentorstøtte til
aktivitetsparate
kontanthjælpsmodtagere

Mentor-, udviklings- og
afklaringsforløb for
borgere i ressourceforløb

Individuelle midler til
opkvalificering

Sygemeldte borgere

Arbejdsfastholdelsesindsats
for sygedagpengemodtagere

Tværfaglig indsats for
borgere i
jobafklaringsforløb

Jobrettet uddannelse til
borgere på
ledighedsydelse

Odense Kommunes brug af eksterne leverandører sammenlignet med andre kommuner

Der findes forskellige måder at opgøre andelen af privatiserede indsatser i kommunerne på.

Social- og Indenrigsministeriet beregner årligt en indikator for kommunernes konkurrenceudsættelse. Indikatoren er lavet på baggrund af hvilke konteringer i kommunernes kontoplan, der vurderes konkurrenceudsat.

I denne opgørelse ligger Odense Kommune for 2018 nr. 34 af alle kommuner og nr. 1 blandt 6-byerne på hovedkontoen for "Sociale opgaver og beskæftigelse" (konto 5). Det betyder, at Odense Kommune vurderes til at have konkurrenceudsat den største andel af ressourcerne på området af 6-byerne.

Den kommune i landet, som har konkurrenceudsat mest ifølge Social- og Indenrigsministeriets opgørelse for 2018 er Gribskov Kommune.

Dansk Industri laver ligeledes årligt en erhvervsklimaundersøgelse, hvori der indgår et mål omkring brugen af private leverandører. Heri er Odense Kommune nr. 71 af alle kommuner og nr. 3 blandt 6-byerne.

Den kommune i landet, som bliver vurderet højest i Dansk Industris erhvervsklimaundersøgelse for 2019 er Stevns Kommune.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 8: Drøftelse af fremtidige udvalgsmaal

00.01.00-A00-328-19

Resume

I løbet af 2019 har Odense Kommune været i gang med at genbesøge kommunens effektmål, også kaldet Odensemål. Dette forløb er endt ud i, at Odense Byråd i forbindelse med vedtagelse af Budget 2020 også har besluttet nye Odensemål.

På mødet den 8/10 2019 drøftede udvalget, om de nye Odensemål gav anledning til, at Beskæftigelses- og Socialudvalget ville ændre udvalgsmaal. I denne sag skal udvalget igen drøfte, om udvalget ønsker at ændre i de eksisterende udvalgsmaal.

På baggrund af sidste drøftelse har forvaltningen i denne sag lavet to modeller. Den ene model er en videreførelse af de nuværende udvalgsmaal med ændring af to indikatorer. Den anden model indeholder foruden ændring i de to indikatorer et nyt udvalgsmaal omkring ghettoer, som er: "Ingen boligområder på ghettolisten".

Den samlede ramme for de fremtidige udvalgsmaal vil foruden de nye Odensemål bestå af Odenses bystrategi og FN's verdensmaal.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at Beskæftigelses- og Socialudvalget drøfter fremtidige udvalgsmaal.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Odense Byråd har i 2019 arbejdet med en revidering af kommunens samlede effektmål. Kommunens effektmål omtales også Odensemål.

De nye Odensemål blev vedtaget af Odense Byråd i forbindelse med Budget 2020 i oktober 2019.

I denne sag skal Beskæftigelses- og Socialudvalget drøfte, om udvalget i forlængelse af de nye Odensemål ønsker at ændre Beskæftigelses- og Socialudvalgets udvalgsmaal.

Rammen for de fremtidige udvalgsmaal

Rammen for Beskæftigelses- og Socialudvalgets fremtidige udvalgsmaal består samlet set af de nye Odensemål, Odenses bystrategi og FN's verdensmaal.

De nye Odensemål kan overføres direkte til udvalgsmaal, hvis udvalget ønsker det. Forudsætningen for det er, at indikatorer og ambitionsniveauer ligeledes videreføres.

Forslag til fremtidige udvalgsmaal

Nedenfor præsenteres to modeller for fremtidige udvalgsmaal. Fælles for begge modeller er, at de indeholder en vis videreførelse af de eksisterende udvalgsmaal. Model 2 indeholder ligeledes et bud på et nyt udvalgsmaal på baggrund af udvalgets drøftelse den 8/10 2019.

Model 1: Direkte videreførelse af eksisterende udvalgsmaal med ændring i to indikatorer

Til gengæld foretages der ændringer i indikatorerne til to af udvalgsmaale. Forslaget om ændring af indikatorer bygger på, at nogle af de nuværende indikatorer indeholder væsentlige ulemper.

Den ene indikatorændring er i relation til ”Andel 18-24-årige der har erhvervsuddannelse som højest gennemførte uddannelsesnivea”. Ulempen ved denne indikator er, at det kan være vanskeligt at nå at påvirke denne andel i løbet af en udvalgsperiode. Med andre ord vil udvalgets initiativer ikke nå at afspejles i udvalgsmaalet, inden udvalgsperioden udløber.

Det skal dog understreges, at det er vanskeligt at finde en indikator på dette område, som ikke indeholder ulemper. Forvaltningen foreslår, at indikatoren bliver ændret til: ”Andel af unge der enten er i gang med eller har afsluttet erhvervsuddannelse”. Konkret måler indikatoren på andelen af 18-29-årige, som enten har afsluttet en erhvervsuddannelse som højeste uddannelse, eller er i gang med en erhvervsuddannelse.

Den anden indikatorændring består i, at der tilføjes en indikator omkring ”Hjemløsetællingen” under udvalgsmaalet ”Flere socialt udsatte har et godt liv”.

Model 2: Videreførelse af eksisterende udvalgsmaal med ændring i to indikatorer, samt nyt femte udvalgsmaal

I model 2 videreføres de eksisterende fire udvalgsmaal, samt ændringerne i indikatorerne fra model 1. Herudover bliver et femte udvalgsmaal tilføjet. Dette udvalgsmaal ligger i forlængelse af det nye Odensemål ”En storby med blandede og velfungerende bydele”.

Det nye udvalgsmaal lyder ”Ingen boligområder på ghettolisten”. Indikatorerne er i forlængelse af kriterierne fra regeringens ghettoliste; (1) Andel beboere med tilknytning til uddannelse eller job, og (2) Andel borgere dømt for kriminalitet. Afgrænsningen for de områder, som indikatorerne beregnes på, er de områder, som betegnes som udsatte boligområder. Denne definition dækker pr. november 2019 over Vollsmose, Korsløggeparken, Solbakken (Rising), Højstrupvejskvarteret og Kertemindevejskvarteret.

Note: Der er også andre indikatorer, som er afgørende i forhold til ghettolisten. Indikatorerne her er valgt, fordi det er de indikatorer, som Beskæftigelses- og Socialudvalget har mulighed for at påvirke. Hertil kommer, at man også andre steder i kommunen arbejder med at mindske kriminaliteten, herunder Børn- og Ungeforvaltningen.

Den videre proces

På mødet den 10/12 2019 skal Beskæftigelses- og Socialudvalget beslutte, hvilke udvalgsmaal udvalget fremover vil følge.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 9: Slutspurt mod landsledigheden - fokuserede og målrettede indsatser for særlige grupper af ledige

15.00.00-P20-8-19

Resume

I januar 2016 besluttede byrådet, at Odense skulle nå landsledigheden i 2020. Odenses ledighed befandt sig på dette tidspunkt på 6 %. En række indsatser har været igangsat for at nedbringe ledigheden, og Odense Kommune har gennem de seneste tre år halveret afstanden til ledigheden på landsplan. I løbet af 2019 er afstanden igen forøget. Det kalder på handling - det kalder på en fokuseret slutspurt for at nå det sidste stykke til landsgennemsnittet i løbet af 2020.

Forvaltningen har igennem længere tid arbejdet målrettet og aktivt med alle ledighedsgrupper, men for de grupper der repræsenterer en overledighed, er der brug for forstærkede og målrettede tiltag:

1. Akademikere/dimittender
2. Ufaglærte
3. De ikke dansktalende
4. Ledige med en erhvervsuddannelse

Via budgetforliget er der tildelt midler til særlige indsatser for (1) akademikerne, herunder dimittender og til (2) ufaglærte (fra ledig til velfærdsmedarbejder). De to øvrige grupper (3) de ikke dansktalende og (4) ledige med en erhvervsuddannelse, vil der også være behov for at iværksætte fokuserede og målrettede indsatser for.

Udvalget præsenteres i denne sag for en række forslag til indsatser, til de fire største grupper af ledige, for hvem der er behov for en fokuseret slutspurt frem mod udgangen af 2020 for at nedbringe ledigheden til landsgennemsnittet.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at Beskæftigelses- og Socialudvalget drøfter indsatser for de grupper af ledige som repræsenterer en høj ledighed for at nedbringe ledigheden.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund – nå landsledigheden

Odense har en målsætning om at nå landsgennemsnittet for ledigheden ved udgangen af 2020. Det svarer i øjeblikket til en ledighedsprocent på 3,7 %. De nyeste ledighedstal viser, at Odenses ledighedsprocent september 2019 er på 4,8 %.

Odense skal nå landsgennemsnittet i december 2020, og det kræver at det nuværende ledighedsniveau falder med 25 %, svarende til et fald på ca. 1.150 fuldtidsledige.

Situationen – overledighed blandt nogle grupper

Odense har generelt en højere ledighed for stort set alle a-kasser end landsgennemsnittet.

Der er dog grupper af ledige, hvor udfordringen er større end for andre:

1. Akademikere/dimittender
2. Ufaglærte
3. De ikke dansktalende
4. Ledige med en erhvervsuddannelse

Til to af grupperne er der tildelt midler til særlige indsatser via budgetforliget:

- De ufaglærte: Fra ledig til velfærdsmedarbejder (50 mio. kr. i perioden 2020-2022)
- Akademikere: Målrettede indsatser for dimittender (10 mio. kr. i perioden 2020-2021).

Budgetforliget har peget to målgrupper ud, men forvaltningen foreslår, at der også arbejdes målrettet med de to øvrige målgrupper. Forstærkede indsatser for disse to grupper vil kræve interne omprioriteringer. Odense har nogle rammevilkår der gør, at der generelt er brug for ikke blot at gøre det samme som resten af landet, men at gøre det ekstra der skal til.

En række indsatser har allerede været i gang:

- Fokus på én fælles kerneopgave; job & uddannelse
- Omorganisering
- Omlægning af indsatser med skarpt fokus på samtaler og virksomhedsrettede indsatser
- Nedsættelse af Beskæftigelsesalliancen.

Nedenfor er der beskrevet forslag til indsatser for de fire målgrupper, der har særlige udfordringer.

Ad 1. Akademikere

Akademikerne udgør en stor gruppe af de ledige i Odense. I uge 40 2019 var der 1.264 ledige akademikere - ud af 4.532 forsikrede ledige i Odense.

Indsatser og midler til at nedbringe overledigheden blandt akademikere og dimittender

I forbindelse med Odenses budgetforlig for 2020 blev der for perioden 2020 og 2021 afsat 10,0 mio. kr. til to målrettede indsatser, der skal hjælpe nyuddannede akademikere i arbejde.

Personlige jobformidlingsforløb og praktik- og løntilskudsportal

- Indsatsen består af personlige jobformidlingsforløb, hvor de ledige akademikere får hjælp til at omsætte deres kompetencer til erhvervslivets behov. Som en del af indsatsen skal der også udvikles en fælles praktik- og løntilskudsportal.

Indsats i SMV'erne (små og mellemstore virksomheder)

- Denne indsats fokuserer på små og mellemstore virksomheder, der ikke har tradition for at ansætte akademikere. Her er opgaven at hjælpe virksomhederne med at få øjnene op for akademikere, så flere kommer i job, og virksomhederne får medarbejdere, der kan være med til at skabe stor effekt. Af forliget fremgår det, at der er behov for hurtig handling, og at indsatserne målrettet dimittender skal iværksættes hurtigst muligt.

Forvaltningen er i øjeblikket ved at udarbejde en business case for de 10,0 mio. kr. til målrettede indsatser for dimittender i perioden 2020-2021. Denne vil blive forelagt til udvalgets beslutning den 10/12 2019.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har i forvejen tilrettelagt en række forstærkede indsatser for ledige akademikere, som beskrevet i udvalgsagen den 25/6 2019. Budgetmidlerne styrker de prioriteringer forvaltningen har foretaget i forhold til akademikerindsatsen.

Ad 2. Ufaglærte

Blandt visse grupper af de ufaglærte er der mange ledige. Uddannelsesniveaue har generelt stor betydning for risikoen for ledighed. Jo lavere uddannelsesniveau, des højere er risikoen for ledighed. Personer med grundskolen som højeste uddannelse har den største risiko for ledighed.

Forslag til indsatser for at nedbringe overledigheden blandt ufaglærte

Fra ledig til velfærdsmedarbejder

- I forbindelse med Odenses budgetforlig for 2020 blev der for perioden 2020-2022 afsat 50,0 mio. kr. til at udvide projektet "Fra ledig til sundhedsfaglig". Ordningen skal udvides, så den også fremadrettet vil indeholde andre uddannelser, som der vil være efterspørgsel på - nu og i fremtiden. Det fremgår af forligsaftalen, at der skal skabes en model, for, hvordan ledige starter i 4 ugers virksomhedspraktik efterfulgt af et individuelt tilpasset forløb med f.eks. løntilskud, generel opkvalificering eller ansættelse på ordinære vilkår i en kortere periode, hvorefter man indleder uddannelse inden for de fag, der vil være efterspørgsel på i fremtiden. Efter gennemførelsen af uddannelsen stiller kommunen jobgaranti for de nye velfærdsmedarbejdere. Modellen skal være gældende for såvel pædagogisk som sundhedsfagligt personale.

Opkvalificeringsmidler skal bruges målrettet

- Opkvalificering og efteruddannelse er vigtige redskaber til at modvirke ledighed for ufaglærte. Netop derfor er udvalget ved at vedtage en opkvalificeringsstrategi. I den forbindelse er samarbejdet mellem virksomheder,

fagforeninger, a-kasser og uddannelsesinstitutioner helt afgørende for at sikre samspil mellem erhvervslivets efterspørgsel og uddannelsesinstitutionernes tilbud.

Opkvalificeringsmidler skal derfor bruges målrettet, og der bør findes metoder til at få overblik over mulighederne for opkvalificering og øge effekten.

Ad 3. De ikke dansktalende

Ledige med sproglige udfordringer (begrænsede danskkundskaber) udgør en stor udfordring.

Risikoen for ledighed er højere for ledige der har begrænsede danskkundskaber. Udfordringen for ledige der er sprogligt begrænset, er central i hele ledighedsudfordringen for Odense.

Forslag til indsatser for at nedbringe overledigheden blandt ledige med begrænsede danskkundskaber.

Arbejdspladsdansk

- For at denne gruppe kan opnå tilknytning til arbejdsmarkedet bør der være adgang til brancherettet sprogundervisning, som vi kender det fra AMU og Syddansk Erhvervsskole. Det er typisk forholdsvis dyre forløb, som kræver, at der bliver tilført midler til køb af kurser.
- Der er brug for eksterne aktører, som er gode til arbejdspladsdansk og forløb målrettet målgruppen.

Ad 4. Ledige med en erhvervsuddannelse

Forvaltningen kan konstatere, at der er a-kasser, hvor en stor del af de ledige har en erhvervsuddannelse, men som af den ene eller anden årsag ikke har ført til beskæftigelse.

Det gælder bl.a.

- Ledige der har en uddannelse inden for service og detailområdet
- Ledige med en administrativ baggrund eller
- Ledige med en akademiuddannelse.

Forslag til indsatser der skal nedbringe overledigheden blandt ledige med en erhvervsuddannelse

Afdække barriere

- Der skal arbejdes målrettet for at finde barriererne og sætte indsatser ind hertil – også ved at bruge eksternt bistand.

Motivere til brancheskift/omskoling

- Når vi ser bredt på service og detailområdet er den aktuelle udfordring at der uddannes flere og flere butiksassistenten fra Tietgenskolen. De har praktikforløbet på Tietgen og står meget svagt i jobkøen. Det er helt

almindeligt, at det er unge med sociale vanskeligheder, dårlige skolekunderskaber og diagnoser (og som er blevet hjulpet igennem skoleforløbet).

- Gruppen af kvinder med administrativ baggrund er blevet mindre over tid og en del skal have kompetenceudvikling mod mere regnskab, klinikassistenter til små klinikker og nogle skal mod SOSU-området. Også for denne gruppe er der brug for at motivere til uddannelse/omskoling/brancheskift. Erfaringen er, at de ikke får job i detailbranchen, og der er brug for ressourcer til at tale brancheskift/omskoling med dem fra 1. ledighedsdag.

Specifikke kurser/virksomhedspraktikker

- Akademiøkonomer, finansøkonomer, administrationsbachelorer har alle uddannelser, som er ”in between”. De er ikke akademikere, men de har lidt mere end andre administrative uddannelser. De kan blive lidt klemt af, at de søger sammen med akademikere, men ikke har samme kompetenceniveau.

Vurderingen er, at de ledige inden for denne målgruppe kan løftes med meget specifikke kurser efter virksomhedspraktikker, hvorfor der vil være behov for et stærkt fokus på jobåbninger i små og mellemstore virksomheder.

Opsamling

Forskellen mellem Odense og landsgennemsnittet hænger i høj grad sammen med de rammevilkår og det arbejdsmarked Odense har. F.eks. vil de store studiebyer ofte have højere ledighed for de akademiske a-kasser. Men Odense har også andre ugunstige rammevilkår givet de forskellige demografiske, socioøkonomiske og strukturelle forhold (f.eks. efterspørgsel efter arbejdskraft).

Ovenstående pointerer, at Odense har vanskelige rammevilkår i forhold til at nedbringe ledigheden - og der skal derfor helt særlige og målrettede handlinger til for at nedbringe ledigheden.

Økonomi

Øgede og målrettede indsatser for de enkelte målgrupper kan forudsætte økonomiske omprioriteringer af midler på både service og indsats.

Bilag

Bilag_slutspurt

Punkt 10: Nøgletal på beskæftigelsesområdet

15.00.00-G01-2003-16

Resume

Mandagstal

På mødet præsenterer forvaltningen en opfølgning på hvor mange personer i Beskæftigelses- og Socialforvaltningens målgrupper, der er kommet i job eller uddannelse (mandagstallene) i 2019.

Ledighedstal

De nyeste ledighedstal fra Danmarks Statistik viser, at den sæsonkorrigerede ledighed i september 2019 er 4.695 fuldtidspersoner. Det svarer til 4,8 % af arbejdsstyrken i Odense Kommune. De nye tal betyder, at ledighedsprocenten i Odense er faldet fra 4,9 % i august til 4,8 % i september 2019.

For hele landet er ledighedsprocenten faldet fra 3,8 % i august til 3,7 % i september 2019.

Odense indtager en 6. plads i ledighedsplaceringen i september 2019. Dvs. Odense har landets 6. højeste ledighedsprocent. I august 2019 havde Odense ligeledes landets 6. højeste ledighedsprocent.

Indsatser

På mødet præsenterer forvaltningen de seneste tal for samtaler med ledige og hvor mange ledige der modtager virksomhedsrettede tilbud.

Punkt 11: Udmøntning af Budget 2020

00.01.00-A00-388-19

Resume

"Vilje til Velfærd" - Aftale om Budget 2020

Et flertal i Odense Byråd godkendte den 30/10 2019 aftale om Budget 2020 "Vilje til Velfærd". Med Budget 2020 har forligspartierne besluttet en række tiltag på Beskæftigelses- og Socialudvalgets områder. Derfor vil Beskæftigelses- og Socialudvalget over de kommende måneder blive præsenteret for en række udmøntningssager. Denne sag sætter rammen for den politiske behandling af de kommende sager.

Budget 2020 indeholder indsatser på udvalgets områder:

- Målrettede indsatser for dimittender
- En bedre start for de unge - "Alle unge skal med"
- "Fra ledig til velfærdsmedarbejder"

Derudover har forligspartierne bag budgetaftalen annulleret den tidligere besluttede omprioritering af Alkoholbehandlingen på 1 mio. kr.

Udmøntning af Budget 2020 på Beskæftigelses- og Socialudvalgets område

Nedenfor bliver de forskellige indsatser under Beskæftigelses- og Socialudvalget gennemgået.

Målrettede indsatser for dimittender

Budgetforliget 2020 betyder, at der er afsat samlet 10 mio. kr. i 2020 og 2021 til to indsatser, der skal hjælpe nyuddannede og ledige akademikere i arbejde. Den første indsats har fokus på personlige jobformidlingsforløb, hvor ledige akademikere får hjælp til at omsætte deres kompetencer til erhvervslivets behov. Som en del af indsatsen bliver der udviklet en fælles praktik- og løntilskudsportal. Den anden indsats fokuserer på små og mellemstore virksomheder, der ikke har tradition for at ansætte akademikere. Her er formålet at hjælpe virksomhederne til at få øjnene op for akademikerne, så flere kommer i job - og virksomhederne får medarbejdere, der skal være med til at skabe stor værdi.

Forligspartierne ønsker, at indsatser målrettet dimittenderne bliver iværksat hurtigst muligt. Udvalget får til opgave at udarbejde én samlet model for de to skitserede indsatser, der forventes at nedbringe udgifterne til dagpenge og kontanthjælp. Der bliver fulgt op på projektet sammen med de øvrige investeringsprojekter.

En bedre start for de unge - "Alle unge skal med"

Med budgetforliget 2020 har partierne prioriteret en "Ungepakke" med fokus på en styrkelse af de odenseanske unges trivsel, der skal hjælpe de unge godt på vej mod uddannelse og job. Der er afsat 5 mio. kr. årligt over de kommende tre år.

Udvalget får til opgave at tilvejebringe den samlede "Ungepakke", der kan indeholde både nye indsatser eller udvidelse af eksisterende indsatser. Udvalget skal i deres arbejde sikre tæt koordinering med Børn- og Ungeudvalget. Der skal ske en løbende evaluering af projekterne.

"Fra ledig til velfærdsmedarbejder"

Som en udvidelse af projektet "Fra ledig til sundhedsfaglig" der opkvalificerer ledige til SOSU-uddannelserne, har partierne bag budgetforliget besluttet at udvide ordningen. Ordningen skal fremadrettet indeholde andre uddannelser, som der vil være efterspørgsel på i fremtiden. Den nye ordning bliver kaldt "Fra ledig til velfærdsmedarbejder" og skal have fokus på opkvalificering af ledige. Det er forventningen, at ordningen vil kunne give job til 500 ledige over fire år. Der er afsat 50 mio. kr. i perioden 2020-2022 i udgangspunktet under Økonomiudvalget. Det er imidlertid forventningen, at ordningen også får betydning for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Den videre proces og politiske behandling af de forskellige indsatser følger nedenstående tidsplan.

Indsats placeret under BSU	Politisk behandling
En bedre start for de unge - "Alle unge skal med"	26/11 2019
Målttede indsatser for dimittender	10/12 2019
"Fra ledig til velfærdsmedarbejder"	Afventer behandling i Økonomiudvalget

Punkt 12: Trivselsundersøgelsen 2019

15.00.00-G01-983-19

Resume

Resultaterne af trivselsundersøgelsen og ledertrivselsundersøgelsen i 2019 for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen bliver præsenteret.

Punkt 13: Orientering om vinterberedskab samt kulde- og frostberedskab i forhold til hjemløse

00.00.00-A26-2-19

Resume

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har et vinterberedskab og et kulde- og frostberedskab i forhold til hjemløse. Beskæftigelses- og Socialudvalget får en orientering om begge beredskaber.

Vinterberedskabet har til formål at sikre, at ingen er nødsaget til at sove ude i vintermånederne, hvor meget lave nattemperaturer kan have alvorlige helbredsmæssige konsekvenser. Der er derfor i vinterberedskabet et øget fokus på de borgere, der sover ude. I særligt kolde perioder bliver indsatsen intensiveret yderligere, og kulde- og frostberedskabet træder i kraft.

Tre niveauer i gadeplansindsatsen overfor hjemløse i Odense

Gadeplansindsats overfor hjemløse borgere har tre niveauer: Jo koldere det bliver, desto mere intensiv er indsatsen.

1. Den generelle gadeplansindsats - gælder året rundt.

Fokus på at støtte hjemløse i at skabe en mere stabil livssituation og formidle kontakt til tilbud om overnatning på helt kort sigt.

2. Vinterberedskabet - gælder i månederne fra november til marts

Fokus på at støtte hjemløse i at skabe en mere stabil livssituation og et øget fokus på at formidle kontakt til tilbud om overnatning på helt kort sigt, da lave nattemperaturer kan have alvorlige helbredsmæssige konsekvenser for hjemløse.

3. Kulde- og Frostberedskabet - træder i kraft i særligt kolde perioder

Fokus på at støtte hjemløse i at skabe en mere stabil livssituation og det højeste beredskab i forhold til at formidle kontakt til tilbud om overnatning på helt kort sigt, da meget lave nattemperaturer kan medføre alvorlige helbredsmæssige konsekvenser og potentielt døden for hjemløse.

Ekstra overnatningspladser

Som en del af vinterberedskabet 2019/20 har forvaltningen i samspil med Kirkens Korshær etableret ekstraordinære nødovernatningspladser på Kirkens Korshærs natvarmestue og St. Dannesbo, hvis vejret giver ekstraordinære overnatningsbehov. Det er forvaltningens vurdering, at der med forsorgshjem, herbergspladser, natvarmestuepladser og de planlagte nødovernatningspladser samlet set er tilstrækkelig kapacitet over vinteren til byens hjemløse.

Indgang ved bekymring

Hvis man er bekymret for en hjemløs (vinter eller på andre tidspunkter af året), kan man henvende sig til udsatteteamet@odense.dk, der vil kontakte den hjemløse hurtigst muligt.

Læs mere om vinterberedskabet samt kulde- og frostberedskabet i bilaget til sagen.

Bilag

Vinterberedskab

Punkt 14: Aktuelle sager

15.00.00-G01-736-18

Resume

Mundtlig orientering:

- Inspiration fra jobCAMP 2019.
- Udvalgsturen den 8/3-12/3 2020.